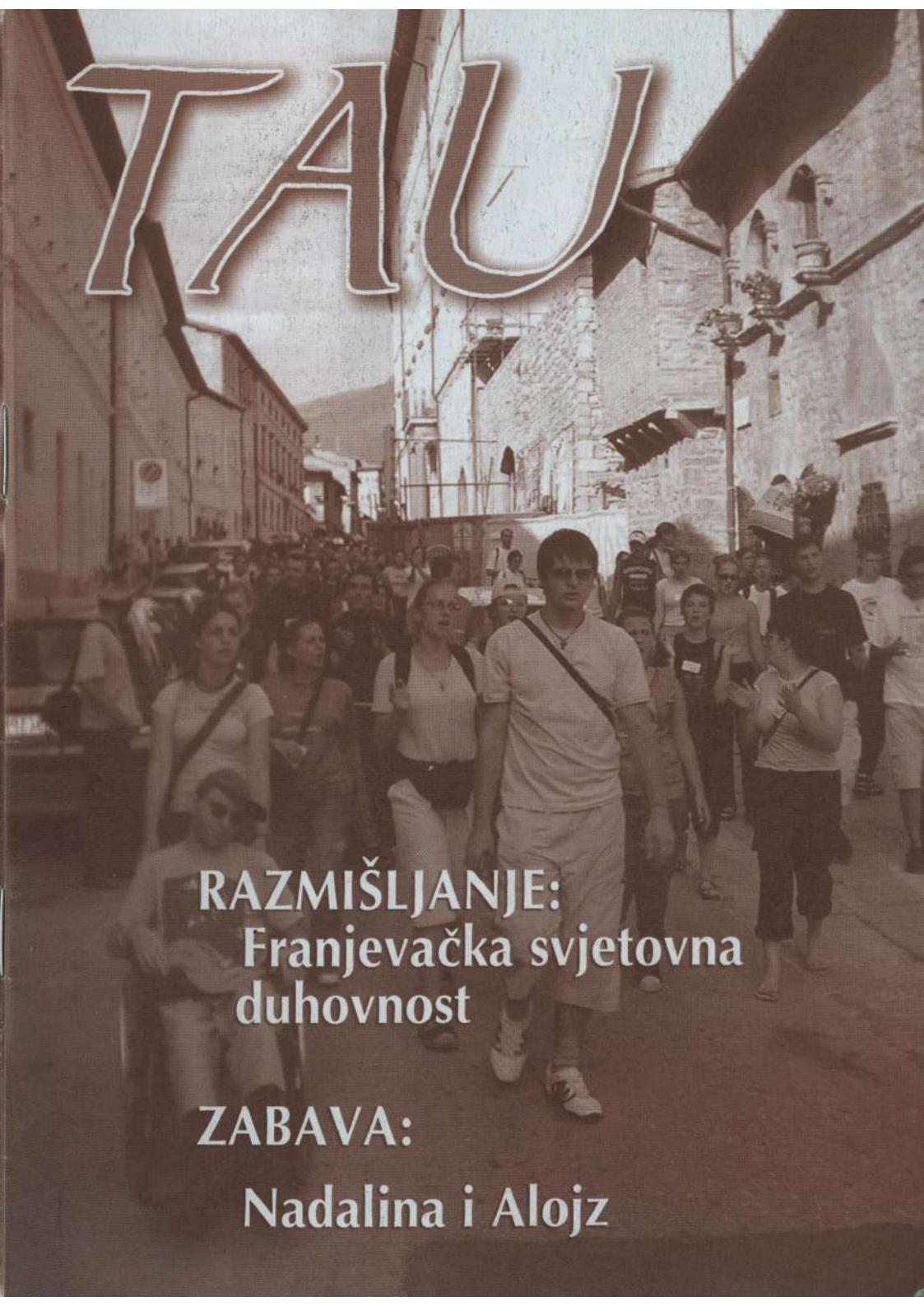

PACE

*“Samo je u Bogu mir, dušo moja,
samo je u njemu spasenje.*

Ps 62

TAU

RAZMIŠLJANJE:
**Franjevačka svjetovna
duhovnost**

ZABAVA:
Nadalina i Alojz

*"Sam tebi da se klanjam, sam tebi predam sve.
Da te ljubim srcem cijelim, kao Marija, Isuse!"*

uvodnik

Mir i dobro!

Prije tri godine ili 12 brojeva Taua, započeli smo s rubrikom *Povijest Frame*. Upoznавали smo naše početke, našu povijest i događaje. Tako smo u ovom broju stigli i do 2003. g., što znači da uskoro na red dolazi i 2004., odnosno 2005., ili naša sadašnjost. A opeć, uza svu tu prošlost i sadašnjost, gledamo malo i u budućnost. Zato vam i u ovome broju želimo malo približiti regionalizaciju koja samo što nije počela. Vjerujem da mnogima od vas to izgleda strano i nepoznato, možda se toga i pribavljate ali moramo biti spremni poput Abrahama ostaviti staro i hrabro krenuti u novo, nepoznato, vjerujući Gospodinu. Budite otvorena srca za sve što dolazi jer samo tako regionalizacija može uspjeti. Samo ako mi u njoj odgovorno i otvorena srca sudjelujemo.

Kao što je fra Ivan Mikić na Trsatu rekao, trojicu mudrača do maloga Isusa nije dovela zvijezda (iako je ona bila izvanjski znak) nego prije svega Božja Riječ koja ih je potakla na put. U svjetlu te misli, postavili smo nekim framašima pitanje koliko čitaju Sveti pismo, no to pitanje bi i svatko sebi trebao postaviti. Zato vam i nudimo mogućnost da svakodnevno iščitavate Sv. pismo uz pomoć rasporeda čitanja kroz godinu koji smo stavili u ovaj broj.

I na kraju ali ne i najmanje važno, istaknula bih vam razmišljanje Stjepana Licea o našoj franjevačkoj svjetovnoj duhovnosti o kojoj nam je napisao par poticajnih i dubokih misli (kako samo on može). Crpite poticaje iz tih njegovih Svetim pismom nadahnutih riječi, crpite ih iz Svetoga pisma, za naš rast, upoznavanje, zajedništvo i život.

Vi, koji idete na Marš, ugodno vam bilo hodanje i otkrivanje Dara u vašoj povijesti. A vi, koji ostajete, sjednite navečer na terasu i gledajte u zvijezde. Naročito u jednu, koja uvijek sja nad vašim životima.

Ana

TAU - LIST FRANJEVAČKE MLADEŽI

List izdaje: Provincijska središnjica Franjevačke mlađeži Provincije sv. Ćirila i Metoda
Glavna i odgovorna urednica: Ana Fruk

Uredničko vijeće: Marta Bogdan, Rok Čosić, Mirjam Grosek, Dora Novosel, Mladen Ilijević
Lektor: fra Petar Ćvekan

Adresa uredništva: Kaptol 9, 10000 Zagreb, Hrvatska, tel./fax: 01/481-48-24, e-mail: tau-frama@net.hr
Broj žiro računa: 2484008-1101108180

Preplata: Godišnja preplata za 4 broja iznosi 24 Kn
Rukopisi i fotografije vracaju se u dogovoru s uredništvom
Tisk: Offset - Markulin / Lukavac

SADRŽAJ

4 MEDITACIJA

"U tvojoj povijesti...
Dar"

6

FRANJEVAČKA SVJETOVNA DUHOVNOST

Stjepan Lice

15

ČITANJE SVETOG PISMA KROZ GODINU

"U TVOJOJ POVIJESTI... DAR"

Čovjek u svojoj mladosti upire pogled u budućnost jer od nje puno očekuje. Pređočuje si budućnost u lijepim bojama, sanja o završetku školovanja i samostalnom životu, sanja o svojoj budućoj obitelji, ugodnom i dobro plaćenom poslu... Ipak, kažu stariji da odrasla dob često ne ispuni nekadašnja očekivanja i čovjek tada upire svoj pogled u prošlost uljepšanu nostalgijom.

No, mora li čovjek uvijek bježati od svoje sadašnjosti, bilo u prošlost bilo u budućnost? Nema li svaki trenutak, pa i sadašnji, svoju ljepotu i čar? Žalosno je da mnogi ne umiju prepoznati mnogobrojne znakove dobrote, milosti, pažnje koje im Bog daruje. I mali darovi znaju izazvati veliku radost. Kad bi se ljudi znali malo zaustaviti u svojoj svakodnevnoj žurbi i promisliti, meditirati o svom životu i svim darovima i milostima primljenim od Boga (a oni su veliki kao more), bilo bi puno manje tjeskobe, i nezadovoljstva, a puno više vedrine. Svakog čovjeka Bog svakodnevno dariva blagoslovom, sunce Božje dobrote sve obasjava. A koliki stavljaju sunčane naočale!

Bog je ponizan i često puta nam daruje svoje darove po našoj braći, po ljudima. Darovao nam je Spasitelja po jednoj ženi, po Mariji. Kao da nam je u svojoj poniznosti time htio reći: "Ne zahvaljujte meni, nego Mariji". Marija, naprotiv, hvali Boga, tu veliku milost pripisuje samo Božoj dobroti,

dok sebe smatra neznatnom, bez ikakvih zasluga, jer čini samo ono što je dužna, tj. vrši Božju volju. Ponizni ljudi uvijek čine dobra djela jer im je važnije dobro bližnjega nego vlastito dobro. Vjerujem da poznajete ljudе koji nestaju kada nisu potrebni, ali u potrebi odmah priđu. Dobri ljudi su velik Božji dar. A često im zaboravljamo reći hvala.

Bog i od svakoga od nas želi učiniti dar drugima. Ako smo čistoga srca, naša prisutnost puna smirenosti, vedrine i dobrote bit će najveći dar koji bližnjima možemo darovati. Najljepše je živjeti u onim kućama gdje se svi natječu tko će kome više pomoći i tko će koga više obradovati. Bog se raduje kada usrećimo jedno njegovo dijete i tada je na nas ponosan. Svaki Božji dar je poticaj na darivanje.

Mi kršćani imamo puno pravo očekivati lijepu budućnost, jer je Bog obećao biti s nama zauvjek. On nam je darovao sreću i blagoslov te smo sigurni da će nas dobrota Božja i milost pratiti u sve dane života našeg. U Božjoj prisutnosti svaki je dan radostan. Kršćani su uvijek mlađi, pa i u dubokoj starosti, jer od budućnosti očekuju nešto veliko i lijepo. Bog će nas sigurno i dalje pratiti svojim blagoslovom i darivat će nam mnoge prilike da darujemo bližnje dobrotom.

fra Ratko Radišić

FRANJEVAČKA SVJETOVNA DUHOVNOST

Usvojem uvodnom pismu o Životopisu svete Klare, upravljenom papi Aleksandru IV., Toma Čelanski zapisao je: Čini se kao da je svijet već ostario. Zbog starosti mu je potamnio vid ujere, oslabio moralni život, izdala ga muževna snaga... Zato je dobrostivi Bog podigao časnu djevicu Klaru i nju zapalio da bude sjajna svjetiljka... Iz mnogo razloga, Toma Čelanski je na srođan, pa i istovjetan način, mogao započeti i Životopis svetoga Franje.

Mnogima se svijet, u svako vrijeme, čini stari, i sve starijim. Zbog toga Bog, da bi obnovio ovaj svijet i njegovu mladost, u svako vrijeme poziva ljudе kao što su Franjo, Klara... No Bog zna da nije dovoljno čovjeka pozvati. Potrebno je da se čovjek odazove, i da se ne odazove samo riječima, nego čitavom svojom osobnošću, čitavim svojim životom. Bog je s Franjom i Klaram imao sreće. U njima je našao ljudе koji se nisu zadovoljili djelomičnošću. Oni su, na Božju riječ, spremno porušili sve mostove za sobom, i zbog toga su im svi putovi postali prohodni. Po svima su išli u susret čovjeku i Bogu.

Evangelje - prostor susreta

Obično se jednostrano kaže da je Franjo Klari bio evanđeosko nadahnuće. No, ništa manje, i Klara je Franji bila evanđeosko nadahnuće. Evanđeosko nadahnuće bilo je prostor njihova susreta, jer ono se najsnažnije događa u duboko proživljenim, predano življenim odnosima. I u tome je blagoslov susreta, blagoslov zajedništva: oni su neiscrpan izvor evanđeoskih nadahnuća. Kroz susrete, po zajedništvu, postajemo evanđeoski ljudi. Evangelje nije moguće ni razumjeti ni živjeti sam.

Stari ili novi evanđeoski čovjek

Franji je darovana milost - bio joj je dovoljno otvoren - da mu je Bog govorio. Točnije: da ga je on čuo - kroz sve stvarnosti njegova života: kroz snove, s križa, kroz sva bića, iz Evandelja. Kad je jednom zgodom čuo evandelje o slanju apostola, Isusove riječi, upravljene onima koji se prepoznaju Božjima, da na put ne uzimaju ništa: ni štap, ni torbu, ni kruh, ni srebro i da nemaju više od dvije haljine, bilo mu je posve jasno da je to ono što on želi živjeti. Da je to ono što će njegov život biti. Te Isusove riječi, zapisane u Evandelju, doživio je kao Isusov osobni govor upućen njemu. U istom je Duhu iščitavao, slušao čitavo Evandelje. Sav je život za njega bio Božji govor, razgovor s Bogom prepun ljubavi.

Po tome je Franjo znao: postoje samo dva svijeta - stari svijet i evanđeoski svijet; samo dva načina života - stari život i evanđeoski život. Moguće je biti ili stari čovjek ili čovjek Evandelja:

stari čovjek teži vladanju, evanđeoski čovjek služenju;

- stari je čovjek sklon optuživanju, evanđeoski čovjek opravdavanju;
- stari je čovjek sitničav, evanđeoski čovjek velikodušan;
- stari čovjek uporno pokušava trgovati s Bogom, evanđeoski čovjek živi život kao dar;
- stari čovjek je neprestano zabrinut, u evanđeoskom čovjeku živi djetinje povjerenje;
- stari je čovjek sputan svojom prošlošću, evanđeoski čovjek je čovjek budućnik;
- stari čovjek živi u duhu ispravnosti, evanđeoski čovjek u duhu blaženstava.

Bog traži čovjekove oči i ruke

Neki kažu da Franjo nije dobro razumio Isusove riječi s križa u Svetom

Damjanu: Ne vidiš li, Franjo, da mi se ruši kuća? Zato podi i popravi je! Zbog toga će, kažu, kroz tri godine obnavljati crkve: Svetog Damjana, Svetog Petra, Porcijunkulu..., a tek potom početi obnavljati Crkvu u duhovnom, evanđeoskom smislu. No, krivo kažu. Franjo je itekako dobro razumio Isusa. Zbog toga se spremno prihvatio obnavljanja crkvi radom svojih ruku. Jer kako će čovjek koji nije iskusio što znači graditi, obnavljati svijet zemljanim opekama, koji se nije odlučio za ono što mu je nadohvat ruke, razumjeti što znači obnavljati svijet duhovnim opekama, svoju ruku s povjerenjem staviti u Božju ruku?

Božja riječ nije izmaglica, ona se ne zadovoljava svojom ljepotom niti ljepotom riječi kojima joj se čovjek odaziva. Božja riječ nije vjetar koji puše iznad glava. Ona proniče čovjeka. Ona traži čovjekove oči, ruke. Tu počinje istinski čovjekov govor, čovjekov odgovor Bogu.

Je li moguće živjeti Evandelje u svijetu ili je li svijet moguć bez Evandelja

Često se postavlja pitanje koliko je moguće živjeti Evandelje u svijetu. Uistinu, svijet tako lako zablati Evandelje. I često se čini da Evandelje nije doraso lukavstvima i podvalama svijeta. Da je nedovoljno probjeno i, dakako, nedovoljno probitačno. Ali krivo je pitati koliko je moguće živjeti Evandelje u svijetu. Ispravno je pitati samo je li svijet moguć bez Evandelja? Je li čovjek moguć bez Evandelja?

Uspjeh kojega nudi svijet bitno je različit od uspjeha kojega nudi Evandelje. Uspjeh kojega nudi svijet sve u kratko vrijeme preobražava u prah. Uspjeh kojega nudi Evandelje i prah preobražava i prodahnjuje. I dok nas svijet uči mlakosti u bitnome, upravo nas na mlakost potiče,

Evanđelje nije moguće živjeti u mlakosti, odmjereno. Evanđeoskog života nema bez zanosa.

Bolna je činjenica da svi mi, na različite načine, živimo utišano Evanđelje i tako utišavamo Božji glas u svijetu u kojem živimo. Franjevačka svjetovna duhovnost, pak, hoće biti odgovornost za Evandelje u svijetu. A nema zahtjevne odgovornosti od te.

Svjetovna duhovnost događa se na tragu Božje zauzetosti za svijet. Živjeti svjetovnu duhovnost znači raditi Božji posao - jedini posao po mjeri ljudskoga dostojanstva. Kada je Bog stvarao svijet, sve je učinio dobrom. Isus je prošao zemljom čineći dobro. I do nas je pridodati se dobroti ovoga Božjega svijeta. Bit će da je franjevačka svjetovna duhovnost upravo u tome da svijet u kojem živimo, da ljudi među kojima živimo, prepoznajemo Božjima, prepoznajemo dobrima, i da se za dobrotu ovoga svijeta postojano zauzimamo.

Kad se Franjo životno susreo s Evandjeljem, htio je samo jedno: živjeti Evandelje u svijetu. Sve što se potom zbivalo, samo se tome pridodalo, ali ništa nije oduzelo od izvornoga Franjina nadahnuća. Po tome, tko se odluči za Evandelje, za franjevačku svjetovnu duhovnost, odlučuje se za dublji, ne za lakši, lepršaviji život. I radosti i boli bit će mu dublje. No, od svega najdublji će mu biti povjerenje, pouzdanje i zahvalnost. Bog će mu biti najuočljivija zbilja njegova života.

Franjevačka duhovnost - duhovnost originala

U Pravilu Franjevačkoga svjetovnog reda zapisano je da je pravilo i život svjetovnih franjevaca opsluživati Evandelje Gospodina našega Isusa Krista, slijedeći primjer svetoga Franje Asiškoga. To

nikako ne valja shvatiti da smo pozvani oponašati Franju, nego kao što je Franjo osobno, i to puninom svoje osobnosti, slijedio Isusa, tako je i do nas, da i mi na svoj osoban, do kraja predan, način slijedimo Isusa. Evanđeoska, franjevačka duhovnost, duhovnost je original, ne kopija. Po tome franjevačko bratstvo dobiva svoje puno značenje. Samo tako se može ispuniti Franjin želja, zapisana u Ogledalu savršenstva, kako treba izgledati, što u svom životu treba ostvarivati dobar manji brat (isto tako i dobra manja sestra). Dobr manji brat, dobra manja sestra, dobro franjevačko bratstvo je ono koje sažima i žari sve najbolje kvalitete svih onih koji su u njemu sabrani, sve darove Duha koji se uvijek ukorjenjuju u osobnostima.

Franjevački svjetovnjaci pozvani su svojom duhovnošću zahvatiti svoju svakodnevnicu, svakodnevnicu svih s kojima žive, s kojima se susreću. Koliko smo prožeti franjevačkom duhovnošću, moguće ćemo najbolje znati po tome koliko se prepoznajemo blagoslovljeni svakodnevnim životom.

Posred naših svagdana, Bog svakoga od nas, na različite načine, dariva iskustvom Tabora, iskustvom osobita susreta s njime. No, pritom je važno znati da nije svrha naših svagdana da se Tabori imaju gdje smjestiti, poput oaza u pustinji. Nisu naši svagdani u funkciji Tabora. Tabori su u funkciji naših svagdana. Do njih je da prožmu naše dane, da u svakom danu prepoznamo, ne odsjaj Tabora, nego upravo njegov žar. Franjevačka svjetovna duhovnost ne živi se na vrhu gore preobraženja nego posvuda, sve u dno doline najdubljeg poniženja. O tome je Franjo govorio kada je govorio o savršenom veselju. Ono je odraz ljubavi koja se rasteretila svih razloga, uvjeta i opravdaja. Ono je odraz punine ljubavi, punine koja čezne za nama.

Franjevačka svjetovna duhovnost nastoji u nama ne samo očuvati nego i osnažiti duhovnu mladost, duhovno djetinjstvo. Svježina naše duhovnosti razgovijetno kazuje tko je za nas Bog, tko su za nas ljudi s kojima živimo. Svježina naše duhovnosti bit će, dakako, uvijek izložena naletima pa i pritisku umora. Uostalom, biti duhovan ujedno znači biti i iskušavan. Biti osjetljiv, krhak. Ali u tome je snaga blaženih.

U svakom slučaju, živjeti franjevački znači živjeti život kao trajno Božje iznenadjenje, kao postojane, a opet - vazda nove, Duhove. Sve je u tome da se ne damo sputati, da sami sebe ne sputamo, i da svoj život ne svedemo na slijed navika. Sve je u tome da ne budemo mi Božja mјera, nego da Bogu dopustimo da on bude naša mјera. Jer mi tako često umanjujemo Boga, umjesto da mu dopustimo da on nas obdari svojom neizmjernošću, da nam otkrije veličinu svakoga od nas, veličinu koja se uvijek, bolje nego riječima, izražava rukama i srcem.

Franjevačka duhovnost - obiteljska duhovnost

Sve dok pamtim - srcem pamtim - da nam je Bog otac, sve dok nam to pamćenje bitno - i sve sržnije - određuje naš život, mi smo mlađi. Mlađi u duhu, ali i ne samo u duhu. No, kad Bog za nas postane zakon, suhi zakon, zakon kojega se mi osjećamo pozvani primjenjivati suha srca, mi smo ostarjeli. A čovjek star u duši, ne može razumjeti ni čovjeka ni Boga. Ni sebe. On postaje stranac u svome životu.

Duhovna mladost, duhovno djetinjstvo, ospozobljava nas za vjernost i smionost. Da živimo hrabro ono što smo prepoznali da je naš život. I da u tome ne budemo spremni na ustupke, na ustupke koji okradaju i nas i Boga. Jer nema vjerdostojnosti bez postojanosti. Bez dosljednosti. Pravilo Franjevačkog svjetovnog reda silno je poticajno i zahtjevno u tom

smislu. Ono nam svojom poticajnošću i zahtjevnošću na mnogo dobrih načina posvješće da živjeti Evanđelje znači živjeti jednu drugu zbilju, živjeti onkraj svakoga privida, onkraj svake površnosti, u Božjoj prisutnosti koja je uočljivija od svega što nas okružuje i koja sve čini dragocjenim.

Franjevačka svjetovna duhovnost bitno je obiteljska duhovnost. Franjo je, kao malo tko, razumio, čitavim bićem razumio, da smo svi, baš svi koje je Bog pozvao u život, obitelj. Da smo svi ista, Božja obitelj i da nam je Bog otac. Po tome su sve naše duhovnosti duhovnost Očenaša - ili nisu duhovnost. Jasno je stoga da Franjo, kako bilježe neki njegovi životopisci, moleći Oče naš često nije mogao dalje od riječi Oče... A zašto i bi? Tko je razumio, tko je srcem iskusio tu riječ - riječ Oče, tko ju je srcem, čitavim bićem izrekao, postao je molitva.

Nije čudo što Franjo nije mogao dalje od prve riječi Isusove molitve. Čudo je što mi tako lako stižemo od njezina početka do njezina kraja, i tako toliko puta, a da te riječi za nas uporno ostaju samo riječi. Riječi jednostavne, drage, ali riječi na čiju se zahtjevnost oglušujemo, riječi koje nas ne mijenjaju. Barem ne koliko bi mogle, kad bismo im mi to dopustili. Jer molitva i život Očenaša nikoga i ništa ne izostavlja. Sve je u Očenašu sabrano. U njemu ima dovoljno žara za svaki ljudski život. Za svu ljudsku povijest.

Franjevačka duhovnost - duhovnost pozitivnosti

Franjevačka svjetovna duhovnost je i duhovnost pozitivnosti. Franjo je svoju braću, sve one koji su se prepoznali poneseni Evanđeljem, poticao da u drugome ne gledaju grijeha. Nama je tako često bliže u nekome vidjeti njegov grijeh, čak odrediti ga, poistovjetiti ga s njegovim grijehom, nego vidjeti koliko ga Bog ljubi. Gledati ga očima Božje ljubavi.

Ne gledati u drugome grijeh nije krajnji doseg onoga na što smo pozvani nego

bi to trebalo biti naše polazište. Biti osjetljiv za dobro u drugome, prepoznati dobro koje drugi čini, radovati mu se, radovati se njegovoj dobrobiti - to je ono što treba biti blisko, posve blisko jednoj franjevačkoj duši.

Smisao franjevačkog bratstva - i ovoga svjetovnog - upravo je u tome da se međusobno ohrabrujemo i podupiremo u dobru, da se ne nadmećemo svojim nastojanjima oko dobre nego da se u njima uskladujemo, dopunjujemo na način da dobroti, a ne nama, da Dobrome (dobrome Bogu) pripadne zadnja riječ. Jer smisao nastojanja oko dobre nije u tome da stječemo zasluge nego u tome da tim nastojanjem posvjedočimo, živimo svoju zahvalnost, očitujuemo se kao svjesni dionici Božje zbilje u ovome svijetu. To nas, istina, može iscrpiti preko svake mjere, ali nema ničega osim toga što nas i naše dane može istinski ispuniti.

Duhovnost pozitivnosti proizlazi iz vjere koja nadjačava malodušnost i strah, koja spremno napušta prostore tzv. sigurnosti i ulazi u prostor pouzdanja u Boga. U tom duhu franjevački će se svjetovnjak zauzimati za svijet u kojem živi. Neće ga osuđivati nego opravdavati.

Franjo, premda je za sebe govorio da je izšao iz svijeta, kroz sav život zauzimao se za njega. Zauzimao se za Boga u svijetu, zauzimao se za dostojanstvo isključenih, za dostojanstvo poniženih, ali i za dostojanstvo onih koji su podlegli oholosti i kojekakvim srodnim ispravnostima. Koliko više onda mi, koji smo ostali u svijetu, koji živimo svjetovnost kao svoj osobiti oblik duhovnosti, trebamo nalaziti i razloga i načina da se zauzimamo za svijet. Da ukazujemo na sve ono lijepo i dobro kojega je preobilje i da se zauzimamo da ono sve snažnije dolazi do izražaja. Nije pritom do nas da ocjenjujemo koliko smo u tome uspjeli. Do nas je samo da ustrajemo: zbog onih do kojih

nam je stalo, ali i zbog onih do kojih nam nije stalo. Bez toga nema franjevačke, evandeoske duhovnosti.

Vedrina čini čuda

Bilo bi protivno franjevačkoj duhovnosti nastojati se očuvati od svijeta. Ta ni Bog se nije htio očuvati od svijeta! On se žrtvovao do kraja kako bi očuvao čovjeka, kako bi očuvao svijet u ljubavi i za ljubav. Svatko tko istinski živi franjevačku duhovnost razumije: nitko se ne može spasiti bez drugih. U duhovnosti nema izdvojenosti. Duhovnost se događa u konkretnosti života, ne u odmaku od njega.

Uz to, i u svemu tome, vrijedno je njezovati duhovnu vedrinu, vedrinu koja za čovjeka ima egzistencijalno značenje. Egzistencijalna vedrina čovjeka otvara životu, čini ga spremnim da se suočava sa svim njegovim mijenama i sposobnim da u svemu očuva povjerenje u nadmoć dobra u svakom čovjeku. Čovjek zahvalan za život, zagledan u dobro, ima postojanu potrebu da se zauzima za druge, da ih potiče da probude svoje najbolje snage i s iskustvom blaženstva žive svoju jedinstvenost.

Egzistencijalna vedrina može činiti mnoga čuda i u običnostima života razotkrivati neslućene ljepote, jer čovjek po njoj biva osjetljiviji za govor ljubavi kojom je ljubljen. On po njoj snažno doživljuje da je sve što jest udomljeno u ljubav i da je dovoljno da razgrne privid kako bi se zagledao u zbilju zbiljskiju od svake zbilje i spoznao dubli smisao života. Da bi ga s ljubavlju disao.

Odlučujući se za egzistencijalnu vedrnu čovjek se odlučuje za uporno nastojaće oko sklada. Svi neuspjesi, svi porazi, sva stradanja u tom nastajanju, gube svoje značenje. Jer pogled vedra čovjeka, srce njegovo, nije omedeno trenutačnošću. On predano grli svijet u kojem živi, ljudi s kojima se susreće, svjestan da se tim zagrljajem tek pridodaje zagrljaju u kojem sve prebiva, ali istodobno svjestan dragocjenosti koje je svatko ponosob pozvan unijeti u taj zagrljaj.

Egzistencijalna vedrina preobražavajući čovjeka može preobraziti svijet, jer se ne zadržava na nevrijednom, ne miri se sa zatećenim i svakom danu, svakom dahu daje izvorno značenje neodoljivog poticaja za nove ljepote i nove dobrote koje su uvijek moguće kada čovjek živi vedre volje.

Biti glasnik Velikoga Kralja

Sveti Franjo Asiški sebe je doživljavao glasnikom Velikoga Kralja. U tome ga uvjerenju nije pokolebao ničiji podsmijeh: ni podsmijeh onih koje je, po naravi stvari, trebao doživljavati sebi bliskima, ni podsmijeh onih koji gotovo nimalo nisu dijelili njegovo viđenje života i svijeta.

I nama se, kao i Franji, može dogoditi da nas, budemo li svijetom prolazili kao glasnici Velikoga Kralja, izrugaju i bace u neku jamu. No, možemo li biti franjevački svjetovnjaci a ne biti glasnici Velikoga Kralja?

Nama je ponajprije životom, životom u njegovoj običnosti, ali, dakako, i životom u njegovoj izuzetnosti, a tek potom riječima, svjedočiti da smo glasnici Velikoga Kralja. To je naš franjevački posao u svijetu. To je naš poziv i poslanje. U tome je naša duhovnost, duhovnost koja je, istodobno, i naša zahvalnost i naša odgovornost.

Stjepan Lice

KINDER jaja i MARS čokoladice

Zecica Laura

Godina Gospodnja 2003. Godina obilna i preobilna... mislim... Gospodinovim blagoslovom.

Susret na Trsatu je bio okupan vrelim suncem i, kao uvijek, nasmiješenim licima nas koji smo sačinjavali VIII. provincijski susret Frame. Tema susreta bila je "Krunica po Lukinu evanđelju", a u nju nas je uveo fra Bonaventura Duda. To nas je potaklo da vrijeme iskoristimo u dubljim promišljanjima i molitvama, te da svoje mlade živote kroz pobožnost krunice što više posvetimo Mariji, našoj Zagovornici i Odvjetnici. Framino slavlje je po običaju bilo nezaboravno. Neki su imali priliku postati milijunaši, neki nove nade glazbene scene, a neki su imali posebnu čast nazočiti zadnjim trzajima Icine zecice Laure (pokoj joj vječni!). Kućama smo se vratili tjelesno iscrpljeni, ali duhovno ojačani i spremni za nove pobjede.

Kinder jaja su za sve uzraste

Samo dva mjeseca kasnije spremili smo torbe i krenuli na X. franjevački hod. Put je vijugao do Lipika do Bjelovara, a svaki naš korak bila je jedna duhovna cigla sazidana u našim malim srcima. Bio je to hod prepun poniznosti, odricanja, skromnosti i velikodušnosti, ali i smijeha, šala, gluposti i suza radosnica. U Lipiku nas je dočekala kiša, ali znate onu "Post nubila Phoebus" (poslijе kiše dolazi sunce), pa nas je tako sljedeće jutro probudilo jako sunce koje nas je pratilo čitavim putem. Pitanje je: kako je moguće da su sva ona Kinder jaja i "Marsovi" (a bilo ih je, vjerujte mi, puno!) koje smo putem jeli, ostali u prihvatljivim agregatnim stanjima? Hm... Istina, vode nam je često uzmanjka, ali tu su bili naši vještji fratri koji su interventno rješavali takve situacije. Iako

je moto marša bio "Ljubiti iznad svega", uzvik: "Desnooooo!!!" obilježio je Marš. Čini mi se da su i ljevaci propisali na desnu ruku nakon tog Marša! :) U Daruvaru smo imali feštu na trgu. Inače, Daruvar smo jako dobro upoznali jer smo igrali neku igru gdje je svatko morao tražiti poruke po čitavom gradu kako bi skupili sve i pobijedili. U Novoj Rači smo imali zabavne vrste igara. Noge pune žuljeva su plesale u paru s jabukom, trčale oko stolica, a u rukama jaje na žlici. Usta su jela cijele polovice lubenica, a guze bušile balone. :) Prije Nove Rače, u Hercegovcu, imali smo meditativnu večer. Poslije mise je svatko predavao zrno tamjana s. Nadi, a u pozadini se čula pjesma "Božja ljubav, tvoja snaga". Prekrasno se podudarao taj omjer duhovnosti i zabave tijekom čitavog Marša. Naš put u Hrvatskoj zaokružili smo boravkom u Bjelovaru. Preispitivanje vlastite savjesti, kontemplacija i životna ispovijed okrunile su naš

put. Za Asiz smo krenuli u fantastičnom raspoloženju koje se nastavilo i tamo. Talijani su kao i uvijek bili i presusretljivi. Neki od nas smo skoro bili i 'kidnapirani' :), ali pred Porcijunkurom sve se prašta jer unutra i mi sami dobivamo potpuni oprost. Predivno! Franjo nam je uistinu ostavio rudnik duhovnih bogatstava, od Pravila, Porcijunkule, hrpe svetaca, vlastitog primjera do La Verne, Greccia itd. Naravno, mi smo sva Franjina mjesta obišli i sva iskustva pohranili u našu malu duhovnu riznicu.

Kapitul (ili Dani hrvatskih proizvoda)

Kapitul je bio održan u Varaždinu. Ah, taj Varaždin! Tu sam se prvi put istinski zaljubila. Pazite, ne u bilo koga! Naime, u Varaždinu su se tada održavali Dani hrvatskih proizvoda. Među ostalim, bio je tu jedan čovjek koji je bio zadužen za predstavljanje hrvatske novčane valute -

kune. I tako sam se ja zaljubila u njegovu kunu zlaticu (za one koji ne znaju, to je životinja) koju je imao oko vrata. Bila je nevjerojatno pitoma i umiljata (kasnije me se mama zamalo odrekla kad sam se

vratila doma s idejom da mi nabavi kunu zlaticu). Bože, što će si netko sad misliti da se radi na Kapitulu! Ali pustimo to. Te godine, na Kapitulu se biralo novo vodstvo provincijske Frame. Dok su jedni viječali i mogzali koga izabrati, drugi su bili podijeljeni u skupine i razgovarali o temi: "Blagoslovjen budi, Gospodine, koji me stvorio". Kasnije su neki išli u kontemplaciju na Dravi, neki u posjet bolesnim fratrima, neki u starački dom, a neki u rehabilitacijski centar. Moja preporuka vam je da u ovaj posljednji, rehabilitacijski centar, idete isključivo oprezno, jer bi vas mogli lako prisvojiti, a i oženiti za kojeg od njih. Nije šala! Ozbiljno!

I tako smo mi naučili iz svačega po nešto. Trsat, Marš, Kapitul... Kao tri krunice: radosna, žalosna i slavna. Ostaje nam samo još svjetlosti, ali nju moramo sami probuditi u sebi. Ove tri prethodne u znaku Trsata, Marša i Kapitula, itekako su tome pridonijele.

Akvila Petras, Frama Koprivnica

OSOBNO ČITANJE BIBLIJE

“Franjo Asiški je sasvim prožet Evandeljem i Biblijom. Služi se vrlo slobodno tekstovima, često ih citira napamet, nesvjesno, tako da bit nekih riječi prelazi u njegove vlastite riječi. Često ni on sam više ne može razlikovati govorili to Biblija ili još uvijek on. U svakom se slučaju osjeća obvezanim da svoje riječi stavi u Kristova usta: ‘Svima sam dužan uputiti i pružiti miomirisne riječi svoga Gospodina’, piše na početku Pisma vjernicima, i na kraju: ‘Molim vas i zaklinjem u ljubavi koja je Bog, željan da vam noge poljubim, da ove i ostale riječi Gospodina našega Isusa Krista činite i obdržavate.’”

(Iz knjige “Živjeti Evandelje”, A. Rotzetter i T. Matura)

Nakon ovog malog uvoda o sv. Franji i njegovu odnosu prema Sv. pismu, evo što je nekolicina vas rekla na tu temu:

Lovro Damiš, Frama Čakovec:

Uvijek sa sobom nosim Novi zavjet, no ne otvaram ga često. Povremeno ga čitam, dok molim. Trudim se da to bude čim češće. Puno puta se posramim kad se zapitam koliko čitam evandelje. No, da bih se utješio, sjetim se da često molim časoslov koji je isprepleten biblijskim tekstovima. Često si znам reći: "Budući da premalo čitaš evandelje, budi barem danas pažljiv kad se na misi bude čitala Riječ Gospodnja!"

fra Marin Grbešić:

Bibliju ne čitam svaki dan iako sam svakodnevno u doslugu s Bogom po njegovoj Riječi kroz dnevna liturgijska čitanja i molitvu časoslova. Bibliju čitam češće na otvaranje u osobnoj molitvi. Mislim da bih

trebao više vremena posvetiti razmatranju Božje riječi kako bi njezina logika zavladala mojim mislima i djelovanjem. Doista - "Nepoznavanje Pisma je nepoznavanje Krista"! Ne zaboravimo da smo mi, za neke ljudi, jedina "Biblijia" iz koje mogu čitati!

Antonija Borić, Frama Kloštar Ivanjic:

Bibliju je za mene knjiga koja se čita cijeli život. Svako novo čitanje Biblike, bilo ispočetka bilo pojedinih njezinih dijelova, donosi mi uvijek nešto novo, drugačije. Zanimljiva je. Čitam je gotovo svaki dan. Pomaže mi u molitvi, u razumijevanju istina moje vjere... To je živa Božja Riječ i iz nje crpim snagu za život. U njoj pronalazim utjehu kad sam tužna ili razočarana, a psalmi mi na osobit način pomažu u slavljenju Gospodina. Općenito, čitanje Biblike me opušta, odmara i ohrabruje. Preko Biblike "slušam" što mi Bog "govori". Premalo mi je da u nekoliko rečenica izrazim što mi ona znači, ali znam da mi je život bez nje zaista nezamisliv.

Siječanj			Dan		
Dan	Ujutro	Uvečer	Dan	Ujutro	Uvečer
1	Post 1-2	Mt 1	16	Post 38-40	Mt 12,22-50
2	Post 3-5	Mt 2	17	Post 41	Mt 13,1-32
3	Post 6-8	Mt 3	18	Post 42-43	Mt 13,33-58
4	Post 9-11	Mt 4	19	Post 44-45	Mt 14,1-21
5	Post 12-14	Mt 5,1-26	20	Post 46-48	Mt 14,22-36
6	Post 15-17	Mt 5,27-48	21	Post 49-50	Mt 15,1-20
7	Post 18-19	Mt 6	22	Iz 1 1-3	Mt 15,21-39
8	Post 20-22	Mt 7	23	Iz 1 4-6	Mt 16
9	Post 23-24	Mt 8	24	Iz 1 7-8	Mt 17
10	Post 25-26	Mt 9,1-17	25	Iz 1 9-10	Mt 18,1-20
11	Post 27-28	Mt 9,18-38	26	Iz 1 11-12	Mt 18,21-35
12	Post 29-30	Mt 10,1-23	27	Iz 1 13-15	Mt 19,1-15
13	Post 31-32	Mt 10,24-42	28	Iz 1 16-18	Mt 19,16-30
14	Post 33-35	Mt 11	29	Iz 1 19-21	Mt 20,1-16
15	Post 36-37	Mt 12,1-21	30	Iz 1 22-24	Mt 20,17-34
			31	Iz 1 25-26	Mt 21,1-22

Veljača (kad ima 28 dana 29. pribrojiti 28. 2. ili 1. 3.)

Dan	Ujutro	Uvečer	Dan	Ujutro	Uvečer
1	Iz 1 27-28	Mt 21,23-46	16	Lev 22-23	Mk 1,1-22
2	Iz 1 29-30	Mt 22,1-22	17	Lev 24-25	Mk 1,23-45
3	Iz 1 31-33	Mt 22,23-46	18	Lev 26-27	Mk 2
4	Iz 1 34-36	Mt 23,1-22	19	Br 1-2	Mk 3,1-21
5	Iz 1 37-38	Mt 23,23-39	20	Br 3-4	Mk 3,22-35
6	Iz 1 39-40	Mt 24,1-22	21	Br 5-6	Mk 4,1-20
7	Lev 1-3	Mt 24,23-51	22	Br 7	Mk 4,21-41
8	Lev 4-6	Mt 25,1-30	23	Br 8-10	Mk 5,1-20
9	Lev 7-8	Mt 25,31-46	24	Br 11-13	Mk 5,21-43
10	Lev 10-12	Mt 26,1-19	25	Br 14-15	Mk 6,1-32
11	Lev 13	Mt 26,20-54	26	Br 16-17	Mk 6,33-56
12	Lev 14	Mt 26,55-75	27	Br 18-20	Mk 7,1-13
13	Lev 15-17	Mt 27,1-31	28	Br 21-22	Mk 7,14-37
14	Lev 18-19	Mt 27,32-66	29	Br 23-25	Mk 8,1-21
15	Lev 20-21	Mt 28,1-20	30		

Ožujak

Dan	Ujutro	Uvečer	Dan	Ujutro	Uvečer
1	Br 26-27	Mk 8,22-38	16	Pnz 28	Mk 15,27-47
2	Br 28-29	Mk 9,1-29	17	Pnz 29-30	Mk 16
3	Br 30-31	Mk 9,30-50	18	Pnz 31-32	Lk 1,1-23
4	Br 32-33	Mk 10,1-31	19	Pnz 33-34	Lk 1,24-56
5	Br 34-36	Mk 10,32-52	20	Jš 1-3	Lk 1,57-80
6	Pnz 1-2	Mk 11,1-19	21	Jš 4-6	Lk 2,1-24
7	Pnz 3-4	Mk 11,20-33	22	Jš 7-8	Lk 2,25-52
8	Pnz 5-7	Mk 12,1-27	23	Jš 9-10	Lk 3
9	Pnz 8-10	Mk 12,28-44	24	Jš 11-13	Lk 4,1-32
10	Pnz 11-13	Mk 13,1-13	25	Jš 14-15	Lk 4,33-44
11	Pnz 14-16	Mk 13,14-37	26	Jš 16-18	Lk 5,1-16
12	Pnz 17-19	Mk 14,1-25	27	Jš 19-20	Lk 5,17-39
13	Pnz 20-22	Mk 14,26-50	28	Jš 21-22	Lk 6,1-26
14	Pnz 23-25	Mk 14,51-72	29	Jš 23-24	Lk 6,27-46
15	Pnz 26-27	Mk 15,1-26	30	Suci 1-2	Lk 7,1-30
			31	Suci 3-5	Lk 7,31-50

* Iz ovoga rasporeda isključeni su Psalmi koji se mogu uzeti za redovitu dnevnu molitvu

Čitanje Svetog Pisma kroz godinu

Čitanje Svetog Pisma kroz godinu

Travanj

Dan	Ujutro	Uvečer	Dan	Ujutro	Uvečer
1	Suci 6-7	Lk 8,1-21	16	1Sam 22-24	Lk 15,11-32
2	Suci 8-9	Lk 8,22-56	17	1Sam 25-26	Lk 16,1-18
3	Suci 10-11	Lk 9,1-36	18	1Sam 27-29	Lk 16,19-31
4	Suci 12-14	Lk 9,37-62	19	1Sam 30-31	Lk 17,1-19
5	Suci 15-17	Lk 10,1-24	20	2Sam 1-3	Lk 17,20-37
6	Suci 18-19	Lk 10,25-42	21	2Sam 4-6	Lk 18,1-17
7	Suci 20-21	Lk 11,1-28	22	2Sam 7-9	Lk 18,18-43
8	1Sam 1-3	Lk 11,29-54	23	2Sam 10-12	Lk 19,1-28
9	1Sam 4-6	Lk 12,1-34	24	2Sam 13-14	Lk 19,29-48
10	1Sam 7-9	Lk 12,35-59	25	2Sam 15-16	Lk 20,1-26
11	1Sam 10-12	Lk 13,1-21	26	2Sam 17-18	Lk 20,27-47
12	1Sam 13-14	Lk 13,22-35	27	2Sam 19-20	Lk 21,1-19
13	1Sam 15-16	Lk 14,1-24	28	2Sam 21-22	Lk 21,20-38
14	1Sam 17-18	Lk 14,25-35	29	2Sam 23-24	Lk 22,1-30
15	1Sam 19-21	Lk 15,1-10	30	1Kr 1-2	Lk 22,31-53

Svibanj

Dan	Ujutro	Uvečer	Dan	Ujutro	Uvečer
1	1Kr 3-5	Lk 22,54-71	16	2Kr 18-19	Iv 6,1-21
2	1Kr 6-7	Lk 23,1-26	17	2Kr 20-22	Iv 6,22-44
3	1Kr 8-9	Lk 23,28-38	18	2Kr 23-25	Iv 6,45-71
4	1Kr 10-11	Lk 23,39-56	19	Iz 1-3	Iv 7,1-31
5	1Kr 12-13	Lk 24,1-35	20	Iz 4-6	Iv 7,32-53
6	1Kr 14-15	Lk 24,36-53	21	Iz 7-9	Iv 8,1-20
7	1Kr 16-18	Iv 1,1-28	22	Iz 10-12	Iv 8,21-36
8	1Kr 19-20	Iv 1,29-51	23	Iz 13-15	Iv 8,37-59
9	1Kr 21-22	Iv 2	24	Iz 16-18	Iv 9,1-23
10	2Kr 1-3	Iv 3,1-21	25	Iz 19-21	Iv 9,24-41
11	2Kr 4-5	Iv 3,22-36	26	Iz 22-23	Iv 10,1-21
12	2Kr 6-8	Iv 4,1-30	27	Iz 24-26	Iv 10,22-42
13	2Kr 9-11	Iv 4,31-54	28	Iz 27-28	Iv 11,1-17
14	2Kr 12-14	Iv 5,1-24	29	Iz 29-30	Iv 11,18-46
15	2Kr 15-17	Iv 5,25-47	30	Iz 31-33	Iv 11,47-57
			31	Iz 34-36	Iv 12,1-19

Lipanj

Dan	Ujutro	Uvečer	Dan	Ujutro	Uvečer
1	Iz 37-38	Iv 12,20-50	16	Jr 7-8	Dj 2,1-13
2	Iz 39-40	Iv 13,1-17	17	Jr 9-10	Dj 2,14-47
3	Iz 41-42	Iv 13,18-38	18	Jr 11-13	Dj 3
4	Iz 43-44	Iv 14	19	Jr 14-16	Dj 4,1-22
5	Iz 45-47	Iv 15	20	Jr 17-19	Dj 4,23-37
6	Iz 48-49	Iv 16,1-15	21	Jr 20-22	Dj 5,1-16
7	Iz 50-52	Iv 16,16-33	22	Jr 23-34	Dj 5,17-42
8	Iz 53-55	Iv 17	23	Jr 25-26	Dj 6
9	Iz 56-58	Iv 18,1-23	24	Jr 27-28	Dj 7,1-19
10	Iz 59-61	Iv 18,24-40	25	Jr 29-30	Dj 7,20-43
11	Iz 62-64	Iv 19,1-22	26	Jr 31-32	Dj 7,44-60
12	Iz 65-66	Iv 19,23-42	27	Jr 33-35	Dj 8,1-25
13	Jr 1-2	Iv 20	28	Jr 36-37	Dj 8,36-40
14	Jr 3-4	Iv 21	29	Jr 38-39	Dj 9,1-22
15	Jr 5-6	Dj 1	30	Jr 40-42	Dj 9,23-43

Srpanj

Dan	Ujutro	Uvečer	Dan	Ujutro	Uvečer
1	Jr 43-45	Dj 10,1-23	16	Ez 29-31	Dj 19,21-41
2	Jr 46-48	Dj 10,24-48	17	Ez 32-33	Dj 20,1-16
3	Jr 49-50	Dj 11	18	Ez 34-35	Dj 20,17-38
4	Jr 51-52	Dj 12	19	Ez 36-37	Dj 21,1-14
5	Ez 1-3	Dj 13,1-23	20	Ez 38-39	Dj 21,15-40
6	Ez 4-6	Dj 13,24-52	21	Ez 40	Dj 22
7	Ez 7-9	Dj 14	22	Ez 41-42	Dj 23,1-11
8	Ez 10-12	Dj 15,1-21	23	Ez 43-44	Dj 23,12-35
9	Ez 13-15	Dj 15,22-41	24	Ez 45-46	Dj 24
10	Ez 16	Dj 16,1-15	25	Ez 47-48	Dj 25
11	Ez 17-19	Dj 16,16-40	26	Hoš 1-4	Dj 26
12	Ez 20-21	Dj 17,1-15	27	Hoš 5-8	Dj 27,1-25
13	Ez 22-23	Dj 17,16-34	28	Hoš 9-11	Dj 27,26-44
14	Ez 24-26	Dj 18	29	Hoš 12-14	Dj 28,1-15
15	Ez 27-28	Dj 19,1-20	30	Jl 1-3	Dj 28,16-31
			31	Am 1-3	Rim 1

Kolovoz

Dan	Ujutro	Uvečer	Dan	Ujutro	Uvečer
1	Am 4-6	Rim 2	16	Zah 13-14	Rim 15,1-20
2	Am 7-9	Rim 3	17	Mal 1-3	Rim 15,21-33
3	Ob 1	Rim 4	18	Est 1	Rim 16
4	Jon 1-4	Rim 5	19	Est 2-3	1Kor 1
5	Mih 1-3	Rim 6	20	Est 4	1Kor 2
6	Mih 4-5	Rim 7	21	Est 5-6	1Kor 3
7	Mih 6-7	Rim 8,1-18	22	Est 7-8	1Kor 4
8	Nah 1-3	Rim 8,19-39	23	Est 9-10	1Kor 5
9	Hab 1-3	Rim 9	24	Jdt 1-3	1Kor 6
10	Sef 1-3	Rim 10	25	Jdt 4-6	1Kor 7,1-24
11	Hag 1-2	Rim 11,1-21	26	Jdt 7-9	1Kor 7,25-40
12	Zah 1-3	Rim 11,22-36	27	Jdt 10-12	1Kor 8
13	Zah 4-6	Rim 12	28	Jdt 13-14	1Kor 9
14	Zah 7-9	Rim 13	29	Jdt 15-16	1Kor 10,1-13
15	Zah 10-12	Rim 14	30	Tob 1-3	1Kor 10,14-33
			31	Tob 4-6	1Kor 11,1-15

Rujan

Dan	Ujutro	Uvečer	Dan	Ujutro	Uvečer
1	Tob 7-10	1Kor 11,16-34	16	Mudr 1-3	2Kor 8
2	Tob 11-14	1Kor 12	17	Mudr 4-5	2Kor 9
3	1Mak 1-3	1Kor 13	18	Mudr 6,1-8,1	2Kor 10
4	1Mak 4-5	1Kor 14,1-20	19	Mudr 8,2-11,3	2Kor 11,1-15
5	1Mak 6-8	1Kor 14,21-40	20	Mudr 11,4-12,27	2Kor 11,16-33
6	1Mak 9-10	1Kor 15,1-32	21	Mudr 13-15	2Kor 12
7	1Mak 11-12	1Kor 15,33-58	22	Mudr 16-19	2Kor 13
8	1Mak 13-14	1Kor 16	23	Sir 1-3	Gal 1
9	1Mak 15-16	2Kor 1	24	Sir 4-6	Gal 2
10	2Mak 1-2	2Kor 2	25	Sir 7-9	Gal 3
11	2Mak 3-4	2Kor 3	26	Sir 10-12	Gal 4
12	2Mak 5-6	2Kor 4	27	Sir 13-15	Gal 5
13	2Mak 7-9	2Kor 5	28	Sir 16-18	Gal 6
14	2Mak 10-12	2Kor 6	29	Sir 19-21	Ef 1
15	2Mak 13-15	2Kor 7	30	Sir 22-23	Ef 2

Listopad					
Dan	Ujutro	Uvečer	Dan	Ujutro	Uvečer
1	Sir 24-26	Ef 3	16	Izr 5-6	1Sol 4
2	Sir 27-29	Ef 4	17	Izr 7-8	1Sol 5
3	Sir 30-32	Ef 5	18	Izr 9-10	2Sol 1
4	Sir 33-35	Ef 6	19	Izr 11-12	2Sol 2
5	Sir 36-38	Fil 1	20	Izr 13-14	2Sol 3
6	Sir 39,1-42,14	Fil 2	21	Izr 15-16	1Tim 1
7	Sir 42,15-43,33	Fil 3	22	Izr 17-18	1Tim 2
8	Sir 44-46	Fil 4	23	Izr 19-20	1Tim 3
9	Sir 47-49	Kol 1	24	Izr 21-22	1Tim 4
10	Sir 51-52	Kol 2	25	Izr 23-24	1Tim 5
11	Bar 1-3	Kol 3	26	Izr 25-27	1Tim 6
12	Bar 4-5	Kol 4	27	Izr 28-29	2Tim 1
13	Bar 6	1Sol 1	28	Izr 30-31	2Tim 2
14	Izr 1-2	1Sol 2	29	Job 1-3	2Tim 3
15	Izr 3-4	1Sol 3	30	Job 4-6	2Tim 4
			31	Job 7-9	Tit 1

Studeni					
Dan	Ujutro	Uvečer	Dan	Ujutro	Uvečer
1	Job 10-12	Tit 2	16	Pj 6-8	Heb 11,20-40
2	Job 13-15	Tit 3	17	Rut 1-4	Heb 12
3	Job 16-18	Flm	18	Tuž 1-2	Heb 13
4	Job 19-20	Heb 1	19	Tuž 3-5	Jak 1
5	Job 21-22	Heb 2	20	Prop 1-3	Jak 2
6	Job 23-25	Heb 3	21	Prop 4-6	Jak 3
7	Job 26-28	Heb 4	22	Prop 7-9	Jak 4
8	Job 29-30	Heb 5	23	Prop 10-12	Jak 5
9	Job 31-32	Heb 6	24	Dn 1-2	1Pt 1
10	Job 33-34	Heb 7	25	Dn 3-4	1Pt 2
11	Job 35-37	Heb 8	26	Dn 5-6	1Pt 3
12	Job 38-39	Heb 9	27	Dn 7-8	1Pt 4
13	Job 40-42	Heb 10,1-23	28	Dn 9-10	1Pt 5
14	Pj 1-3	Heb 10,24-39	29	Dn 11-12	2Pt 1
15	Pj 4-5	Heb 11,1-19	30	Ezr 1-2	2Pt 2
			31		

Prosinc					
Dan	Ujutro	Uvečer	Dan	Ujutro	Uvečer
1	Ezr 3-5	2Pt 3	16	1Ljet 20-22	Otk 7
2	Ezr 6-8	1Iv 1	17	1Ljet 23-25	Otk 8
3	Ezr 9-10	1Iv 2	18	1Ljet 26-27	Otk 9
4	Neh 1-3	1Iv 3	19	1Ljet 28-29	Otk 10
5	Neh 4-6	1Iv 4	20	2Ljet 1-3	Otk 11
6	Neh 7-8	1Iv 5	21	2Ljet 4-6	Otk 12
7	Neh 9-11	2Iv	22	2Ljet 7-9	Otk 13
8	Neh 12-13	3Iv	23	2Ljet 10-12	Otk 14
9	1Ljet 1-2	Jd	24	2Ljet 13-16	Otk 15
10	1Ljet 3-5	Otk 1	25	2Ljet 17-19	Otk 16
11	1Ljet 6-7	Otk 2	26	2Ljet 20-22	Otk 17
12	1Ljet 8-10	Otk 3	27	2Ljet 23-25	Otk 18
13	1Ljet 11-13	Otk 4	28	2Ljet 26-28	Otk 19
14	1Ljet 14-16	Otk 5	29	2Ljet 29-31	Otk 20
15	1Ljet 17-19	Otk 6	30	2Ljet 32-33	Otk 21
			31	2Ljet 34-36	Otk 22

OSOBNO ČITANJE BIBLIJE

(nastavak sa str. 14)

Luka Drobilo, Frama Siget:

Možemo li na bolji način spoznati svoju vjeru nego čitanjem Riječi koju nam je sam Bog poslao? Mislim da je čitanje Božje riječi elementarna stvar u našem duhovnom razvitku i da to nikad ne bismo trebali zapostavljati unatoč svim drugim obavezama. Koliko ja čitam Bibliju? Definitivno pre malo, moram priznati da mi to baš i nije najjača strana. Nastojim se popraviti i po tom pitanju, ali polako to ide. Inače imam običaj poslijevечernje molitve, prije spavanja, uzeti Novi zavjet, polako ga čitati, nastojeći dobro razmislići o svemu što sam pročitao. Iako moram priznati da mi često nije jasno "što je pjesnik htio reći" (nedostaje mi teolog da mi to objasni), ali mi svejedno puno pomaže u shvaćanju nekih stvari.

Miro Paulić, Frama Požega:

Kao prvo uopće nemam Bibliju, već samo poklonjeni Novi zavjet! Nikad ga nisam pokušao isčitavati, već ga uzmem kad me 'pukne' i bez ikakve pripreme, bez posebnog sabiranja otvorim (kao

Franjo) pa što bude! U biti se uvijek opus-tim dok čitam Novi zavjet, a, iskreno, uvi-jek tražim nekakav poticaj ili utjehu u njemu! Kod kuće se ponekad okupimo na malo sabranje čitanje (cijele) Biblije i to bude fino! Ovo koliko danas čitam me sasvim ispunjava jer kad već ne stignem čitati, i Novi zavjet mi nije pri ruci, molim i pjevam gdje god da se nađem - u to se bolje kužim nego u Otkrivenje ili Pavlovu retoriku!

Ivana Vidović, Frama Trsat:

Ja osobno čitam Bibliju, ali bih to volje-la i trebala češće činiti. Biblija nam govori o svim vidovima života, rađanju i smrti, pravednosti i praštanju, ljubavi i prijateljstvu... Čitajući Bibliju lakše se nosim sa svojim problemima, produbljujem svoju vjeru i proširujem znanje o njoj, te se više otvaram i povjeravam prijateljima i ljudima koje volim. U njoj uvijek mogu otkriti nešto novo. Ona mi razvija mišljenje o različitim temama koje možda zabilazim u svakodnevnom životu. Potiče me da budem što bolja i bolje sagledam svoje pogreške. Novi zavjet mi je u cijelokupnoj Bibliji ostavio dublji dojam jer iz njega učim o Isusovu životu. To mi je potrebno jer smo mi u svojoj vjeri pozvani da živimo po uzoru na njega.

Framina regionalizacija: Razdvajaju li se Nadalina i Alojz???

S obzirom na promjene koje dolaze u ustrojstvu Frame, zamolili smo Andriju Brigića, koji je u Nacionalnom vijeću FSR-a povjerenik za Framu, da nam odgovori na neka pitanja koja se u posljednje vrijeme mogu često čuti među framašima, a tici se upravo regionalizacije. Imajući na umu sva ta naša pitanja, evo što nam je u ovom kratkom tekstu Andrija napisao:

Idealna tema za framašku sapunicu, izrazito duhovitu i spontanu priču o dvoje mladih framaša koja me iskreno odusevila i vratila u moje framaške dane, prepune radosti i istinskog zanosa za naslijedovanje Krista po primjeru sv. Franje Asiškoga.

Želim iskreno reći da je Frama duboko ukorijenjena u moje bice, u cijelu moju obitelj. Helena i ja smo sklopili brak zavjetujući se jedno drugom u crkvi sv. Franje na Kaptolu 9, kao framaški par (1998. godine). Gospodin nas je podario s troje djece u sedam godina braka.

Ovaj gore navedeni naslov jedino u svrhu opuštene zabave, može imati za cilj "razdvajanje" kao mogućnost nastavka zabavne priče. Sve ostalo što se regionalizacije Frame tiče može se izreći jednom rečenicom, a ta je: uspostavom područja, Frama se usmjerava na mjesna bratstva te će, kao područje, sada bolje moći djelovati u

mjesnoj Crkvi (i prema cijeloj franjevačkoj obitelji) te u društvu.

FSR je organiziran u 5 područnih bratstava (Osječko, Zagrebačko, Primorsko-istarsko, Zadarsko-sibensko i Splitsko-dubrovačko).

FSR je javno društvo u Katoličkoj crkvi i raščlanjuje se u bratstva na različitim razinama: mjesnoj, područnoj, nacionalnoj i međunarodnoj. Ta se bratstva medusobno uskladjuju i povezuju prema propisima Pravila FSR-a.

Svako od tih bratstava ima pravnu osobnost u Crkvi (usp. Generalne konstitucije FSR-a 1,5). FSR je proveo reorganizaciju po područnim bratstvima upravo iz razloga da unaprijedi rad i djelovanje unutar područnih bratstava, da se uspostavi što tješnja veza između mjesnih bratstava unutar jednoga područja. Uspostavljeni su tzv. "mostovi" koji omogućuju brži i bolji protok informacija od mjesnih bratstava do sjedišta područnih bratstava.

Samo područno bratstvo, odnosno njegovo izabrano tijelo (područno vijeće) ima zadaću vođenja, animacije, koordinacije i usmjeravanja na svom području. Ono ima i zadaću steti civilno-pravnu osobnost kako bi što bolje ispunila vlastito poslance.

Zajedništvo koje framaši imaju kroz različite susrete svakako ostaje. Mogu se mijenjati samo oblik ili mjesto susreta, ali život Frame ide dalje. Frama je kao bratstvo po svojim predstavnicima prisutna u svim promišljajima, osobito u ovo zadnje vrijeme, od razgrava na Nacionalnom vijeću FSR-a o Frami kao budućnosti FSR-a, do izrade plana i programa za što bolje povezivanje kroz sve tri razine:

1. Mjesnoj - osnivanje sekcija koja predviđa povezivanje u zajedničko djelovanje Frame i mlađih grupa FSR-a.

2. Područnoj - predviđa uključivanje framaša u rad područnog vijeća kao najkompetentnijeg tijela bratstva koje odlučuje i daje smjernice za rad cijelog područja.

3. Nacionalnoj - angažman i rad nacionalnog povjerenika za Framu u nacionalnom izvršnom odboru FSR-a za što boljom suradnjom Frame i FSR-a kao jedne iste obitelji koja, nadahnuti primjerom sv. Franje, hodi stazama našega Spasitelja.

Frama ne gubi niti jedan dio od svoje cjeline. Ona ovom regionalizacijom zaokružuje svoj put od osnutka (14.12.1992.), kao dio velike franjevačke obitelji koja prihvata poziv da u pravoj vjeri i nadi bude istinski kvasac i sol među ljudima te pronoseći evandeoske odlike čistoće, siromaštva i poslušnosti bude putokaz drugim mlađima ovoga vremena.

FSR ne gleda Framu kao smetnju ili hir mlađenštva, nego kao dio "samoga sebe", kao mlađicu vlastitoga stabla, priznajući svoje greške i propuste u ovih 13 godina u kojima je bilo podosta nesnaženja u komunikaciji te premalo uloženoga truda u radu s mlađima. No, ovo vrijeme uistinu donosi nove mogućnosti u kojima FSR i Frama zajednički mogu i trebajući istim putem. Mir i dobro!

Andrija Brigić
Nacionalni povjerenik
FSR-a za Framu

SJEĆANJE JE POLA BUDUĆNOSTI

TRSAT - 2005.

Za većinu ljudi to sjećanje je počelo u petak. U petak popodne dojahali su na svojim devama, tristotinjak mudrača sa svih strana (još uvijek!) Provincije. "... dođosmoo mu se pooklooniiti..." (usp. Mt 2,2)

Radost je bila bezgranična, a trgovci su već dijelili promotivne kostime u prepoznatljivu narančastom tonu. Nakon toga je uslijedilo upoznavanje te razmjerenjivanje mudrosti i iskustva unutar grupa. Bilo je puno različitih grupa, od onih 'umirovljenih', novih, starih i budućih framaša, pa do 'zvjezdoznanaca' (naši dragi ministri). Logiku imenovanja grupa nisam uhvatila, ali čini mi se da ima veze s katoličkim kalendарom koji se javlja u siječnju svake godine. Ubrzo je došlo vrijeme za okupljanje oko euharistijskog stola i onoga drugog. Kad smo zadovoljili duhovne i fiziološke potrebe, ostala je još samo jedna: nove informacije o našim dragim junacima čiju sudbinu pratimo ekskluzivno preko lista kojeg upravo čitamo! U cijelovečernjem šou s Icom čuli smo zanimljive crtice iz života Alojza i Nadaline. Nadasve upečatljiva bila je sestra Litanija sa svojom glazbeno-scenskom točkom u klasi Labudeg jezera.

Petak se opasno primicao suboti, što je bio jasan znak da je vrijeme za vreće za spavanje i odlazak u vojarnu. Marširajući prema snu još su odzvanjali pokoji glasni vicevi, ali i stihovi 'theme song' ovog susreta: "... dođosmoo slavu Muu poodatiti..."

Subota je donijela bolove u leđima (barem meni) i novi uzorak podočnjaka, kao i krasno sunce koje je obećavalo da će nove kolekcije suknjica vidjeti danje svi-

jetlo. Krenuli smo u dan s jutarnjom molitvom koja mi je baš zbog te pospane/u isčekivanju atmosfere jako draga. Prije rada po grupama bilo je predavanje kojim je fra Ivan Mikić hodajući pod suncem zaokružio jučerašnju dosjetku. A glasila je otprilike ovako: Pitao on framaše tijekom propovijedi znaju li zašto se on šeće ovako lijevo-desno? "Pa da me ne pogodi sniper!" - bio je odgovor. Ujutro se on opet šeće lijevo-desno i ponoviti isto pitanje. Mudraci u isti glas: "Da vas sniper ne pogodi!" Ali odgovor je bio: "Ne, nego da ravnomjerno pocrni!"

I tako smo došli do rada po grupama. Sve zajedno kad se zaokruži, teme su bile slične i bavile su se našim doživljavanjem Euharistije, a naročito klanjanja. Potaknuti citatom iz naslova razmišljali smo s čime

smo se to došli pokloniti Isusu i što Mu možemo dati. Razgovor je neizbjježno bio obogaćen osobnim iskustvima života u bratstvu, našim vlastitim pričama i dosjetkama. Nakon ručka većina se ljudi razbježala 'osjetiti' more, a vratili smo se na klanjanje u crkvi svaki sa svojom grupom. Subota popodne po rasporedu je bila slična petku popodne, ali je večer otvorila nove zvijezde nad trsatskim nebom. Nakon jučerašnjeg gostovanja prijatelja Alojza i Nadaline, danas smo ugostili Frama Mars koja je iznimno doletjela na ovaj susret. Sjetili smo se zašto smo jahali na devama toliko sati, proslavili smo sretan dolazak pjesmom i plesom (budimo precizni: vlakicem!), a molitvom i meditacijama pripremili se za klanjanje pred Isusom, izloženim Presvetim. Ponoć smo dočekali u crkvi, goreći u srcima i od želje da saznamo što piše na kamenčiću koji smo odabrali prije ulaska u crkvu, a nismo smjeli pročitati odmah. Neki su se toga držali. Ravni podovi vojarne bili su posve zanemarivo u odnosu na umor. Govorim u svoje ime koje je tu noć skupljalo snage...

Nedjelja je donijela gužvu u sanitarnim čvorovima, čvoristima naše jutarnje aktivnosti. Donijela je i sunce koje je i danas obećavalo... da će biti STVARNO vruće! Jutarna molitva je bila nešto aktivnija nego do sad. Mi smo lovili hlad, a hlad je bježao pred suncem. Tako je bilo sve dok se Ico nije svojevoljno izložio njegovim zrakama, a mi se konačno sakrili. Nedjelja je bila dan rastanka i trebalo je sve zaokružiti jednim plenumom. Kako točno plenum mora izgledati, pitajte Antoniju s Kaptola koja je odmah na početku govora naglasila njegovu tematsku zaokruženost (u slobodnu prijevodu). Motivi propovijedi na misi bili su povezani s predstojećim vožnjama natrag. Mislim da svaka Frama ima svojeg Dubravku koji ne smije sjesti u ništa na kotače bez potrebne doze tableta protiv mučnine. Ili mora gledati ravno naprijed. Tako je i svećenik povezao prestanak naših "mučnina" gledanjem naprijed u Isusa. Važna je prostorna orientacija i smjer kretanja. Važno je znati cilj kretanja. I biti okružen ljudima na čije se rame možeš osloniti kada ti je mučno.

Susret je taj dan završio, ali!

Sjećanje je pola budućnosti
a nekada, bit će, i više...
(E. Dickinson)

Martina Kekelj, Frama Kaptol

Trsat 2005. - moje prvo animatorstvo. Silno sam se radovala susretu i jedva sam čekala da stignemo, a onda je uslijedilo malo razočaranje. Nažalost, nisu svi framaši stigli s istim ciljem na Trsat pa mi je zbog toga bilo malo žao. Ali, nema toga što Gospodin ne bi učinio za nas, pa sam tako ipak u nekoj mjeri dobila što sam tražila. Mir vam i dobro!

Veronika Mederal, Frama Kaptol

Dvadeset i sedmoga svibnja sam se našla na 10. susretu Frame na Trsatu, u mnoštvu mladih. Došli smo se pokloniti, odnosno potpuno predati Gospodinu. Tri dana smo bili u zajedništvu, slavili Isusa srcem prepunim. Posebno me se dojmilo predavanje u šetnji fra Ivana Mikića, a ima toga još puno (kao Icini skečevi; i svaka čast sestri Litaniji i fra Boni, ha, ha). Moram priznati da nije bio loš ni onaj ples u subotu, prije klanjanja pred Presvetim (trrrk po livadi). Trsačani su bili za pohvalu jer su izvrsno odradili svoj dio. Još mogu samo reći HVALA Isusu za sve to!

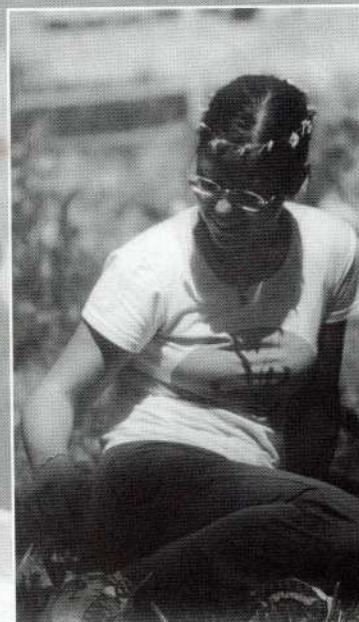
Ana Sokić, Frama Černik

Trsat je definitivno susret po kojem se, kroz zajedništvo i veselje, Frama prepoznaće. Ovo mi je bio sedmi ili osmi susret na Trsatu (ni sama više ne znam). I svaki mi je bio poseban i jedinstven jer sam kroz njih otkrivala svoj framaški poziv. Ove godine sam došla otvorenog srca "pokloniti se Gospodinu", a vratila sam se novo oduševljena Framom i franjevaštvom.

Tanja Smrtić, Frama Varaždin

Meni je bio ovo prvi Trsat i bilo mi je super. Po pričama sam mislio da Trsat mora biti nešto super-super, a bilo je sasvim super! Najbolje mi je bilo u radu u grupi Luke sa Sigeta koji je tek buduće framaše animirao. Ah da, i nedjeljno vrijeme je bilo za svaku pohvalu. Hvala Trsačanima na odličnoj organizaciji.

Dalibor Mrkonjić,
Frama Kozari Bok

Dragi framaši!

Ljetni broj našega lista Tau uvijek je povezan uz najavu Franjevačkog hoda. Kod nas je na redu XII., a u Italiji jubilarni XXV. Stoga je ovaj Hod nekako svečan u tonu zahvaljivanja. Tema je svakako euharistijska jer se nalazimo u Godini euharistije. Cijela tema prožeta je jednim jednim evanđeljem Lk 24,13-35 kada dvojica učenika idu u selo nedaleko od Jeruzalema koje se zvalo Emaus.

Njihov hod nadahnute je našem ovo-godišnjem hodu kako bi se prepoznali kao Crkva u hodu koja živi od susretanja i slavljenja euharistije. Pozivam vas da radosna i otvorena srca dodete i u hodu vjere posvjedočimo uskrsnu vjeru i nadu ljudima koje ćemo sresti i jedni drugima. Dobro došli!

Mir i dobro!

fra Milan Krišto

XII. FRANJEVAČKI HOD FRAME "U tvojoj povijesti... Dar" (24. srpnja - 5. kolovoza 2005.)

24. srpnja (nedjelja):
okupljanje u **NAŠICAMA** do 16.00 sati.
25. srpnja (ponedjeljak):
KOŠKA - "U tvojoj povijesti..."
26. srpnja (utorak):
BELIŠĆE - "U tvojoj povijesti... poslanje"
27. srpnja (srijeda):
BELI MANASTIR - "U tvojoj povijesti... želja"
28. srpnja (četvrtak):
BATINA - "U tvojoj povijesti... Riječ"
29. srpnja (petak):
KNEŽEVI VINOGRADI - "U tvojoj povijesti... susret"
30. srpnja (subota):
BILJE - "U tvojoj povijesti... dar"
31. srpnja (nedjelja):
BILJE - OSIJEK TVRĐA - "U tvojoj povijesti... Ljubav"
1. kolovoza (ponedjeljak):
OSIJEK TVRĐA - "U tvojoj povijesti... Dar"
2. kolovoza (utorak):
ASIZ - PORCIJUNKULA (porcijunkulski oprost)
3. kolovoza (srijeda):
GRECCIO - FONTECOLOMBO - ASIZ
4. kolovoza (četvrtak):
ASIZ - LA VERNA
5. kolovoza (petak): dolazak kućama

Sapunica po framaški...

NADALINA I ALOJZ

Alojz je noćima maštao o njegovom prvom putovanju s nekom djevojkom; ma šta s nekom djevojkom - s gotovo nestvarnom djevojkom bez premača i mane, njegovom, pazite, njegovom djevojkom Nadalinom. Da stvar bude još bolja, nije ona bila samo njegova, on je bio svim svojim zatelebanim srcem njen. To je, dakako, uključivalo spremnost da u bilo koje doba dana i noći s najvišeg oraha iza štale pilji u smjeru ulice u kojoj ljubljena stanuje i razmišlja šta li to ona upravo sad radi. Naime, svakom zaljubljenom to izgleda kao jedan od najsmislenijih načina za utući par sati.

U školi je korice svih biježnica ispisao kombinirajući Nadalinino ime sa svojim prezimenom, a ona je rado crtala srca s nezaobilaznim N+A.

Golupčići su idućih dana svakih sat-dva izmjenjivali sladunjave sms-ove pune izraza kao što su *zauvijek, vječno, tvoje duboke oči, tvoje klempave uši, misli i osjećaji, ti, ja, mi, bla-bla...*

Dani su tako vrlo brzo prolazili...

Trsat, eh Trsat. Susret koji svi vole; oni koji su na njemu bili oduševljeno pričaju o njemu onima koji će tamo tek otici.

Nadalina je spadala u ove prve, a Alojz u ove druge. Lijepo mu je bilo slušati njezino oduševljeno prepričavanje masovnog framaškog susreta, iako bi mu bilo gotovo jednako draga slušati kako ona priča o žutoj zbirci iz fizike ili o odčepljivanju sifona u kupaonici.

“Druženje, pa mise, pa grupe, pa zabava...”, ponavljala je Nadalina, a Alojz je samo klimao glavom i pokušavao prikriti radost što će uskoro provesti cijela tri dana u blizini svoje najdraže. Ostalo mu je bilo za nijansu manje važno.

Odbrojavao je dane i planirao kako da svede sve “neophodne” stvari za put na samo dvije do tri putne torbe ukupne zapremine oko 142 litre.

Tako im je lijepo prošao i zadnji školski tjedan prije provincijskog susreta na Trsatu. Nadalina se odgovorno pakirala nekliko dana uoči puta, a Alojz se pripremao tako je da veći dio vremena proveo na onom orahu s početka priče.

Večer prije puta je u framaškoj prostoriji bio dogovor za put. Kretalo se sljedeće jutro u 9 ispred crkve. Trebalо je ponijeti podmetač, vreću, odjeću, obuću, pastu, četkicu, peraje i nezaobilaznu dobru volju...

“Hoćemo li sjediti skupa u busu?”, priupita Alojz Nadalinu šapatom.

“Samo probaj sjesti s nekim drugim!”, tobože strogo odgovori ona.

Na kraju dogovora, fra Bono je obavijestio framaše da ovaj put na Trsat osim njega ide i sestra Litanija što je oduševilo framaše. Voljeli su je jer je bila mala, bucmasta i uvijek nasmijana. Prava milosrdna sestra sv. vodice.

Ujutro se uzbudjenje zbog putovanja osjetilo u cijelom Ladanjskom. Framaši i njihovi roditelji, prijatelji, kumovi, znanci i ljubimci su se počeli okupljati pred crkvom već oko 8 sati. Putnici su se pravili važni, a mame su ih umirivale tvrdnjama da su sve spakirali i da ne moraju još jednom prije puta provjeravati je li sve u torbi. Na vrh bunkera ponad svih stvari Nadalina je nježno spremila svoj dobro nam poznati violinčelo. Obično ga je na putovanjima držala na sjedalu do sebe, no ovaj put je kraj sebe odlučila držati trubu, odnosno Alojza.

Nakon prozivanja, vozač je zatvorio vrata, trubnuo i dodata gas. Krenuli su. Neki su odmah izvukli sendviće u još toplim pecivima, neki su

odlučili još malo odspavati, a ustanovljena su i dva gitaristička punkta u autobusu; jedan s pop-rock-dance-narodnim repertoarom na početku busa, a drugi duhovno-šansonski na zadnjim sjedalima.

Usprkos razlici u repertoaru svi pjevači su promukli već do Brodskog Stupnika.

Nadalini je putem bilo malo muka od preobilno nanešenog Alojzovog losiona poslije brijanja, no nije mu ništa rekla. Znala je da je imao najbolje namjere.

Putem su stali na na onoj novoj benzinskoj na autoputu, pa je Nadalina pokušala nadisati svježeg zraka. Rijetki to pokušavaju na benzinskoj postaji.

Ubrzo su krenuli dalje i sve je jasnije bilo da se primiču cilju.

Nakon nekog vremena vozač se stao probijati kroz gusti riječki promet i nakon nekoliko pravih skretanja usmjeroi autobus uz onu strmu ulicu koja vodi prema trsatskom samostanu.

Život kao da je ubacio u višu brzinu od trenutka kad su framaši izašli iz busa. Radost, smijeh, pjesma, ples, slavlje, mise, klanjanje, program, predavanje, sladoled, trsatskih 550 i nešto stepenica, tvrđava, grupe, zabava, vreće za spavanje, pašteta, vrućina, fotografiranje....

Ajd vi to sad strpajte u tri dana i par rečenica. Teško.

Jednostavnost kojom se sve odvijalo je možda najviše oduševila Alojza. Htio je o tome pričati svima, a ponajprije Nadalinu. Kad je drugi dan popodne bilo malo slobodnog vremena pozvao ju je da prošće. Prvo su stali u slastičarni Kod sigurne Salomele da se opskrbe sa vanilijom i čokoladom, a onda ga je Nadalina povela na vidikovac.

Sjedili su tamo neko vrijeme i zadovoljno mljackali, a onda je Nadalina rekla: “Ima li uopće neko mjesto na svijetu gdje bi sada radije bio?”

Pogledao je prema otvorenom moru dok mu je čokolada s nosa kapala po narančastoj majci.

“Hm... zagrli me da lakše razmislim.”, odgovori joj Alojz.

Ona ga zagrli, a on samo zadovoljno ustvrdi. “Da, sad sam posve siguran da nema mesta gdje bih sad radije bio. Eventualno možda na dopunske iz latinskog.”

Nadalina ga lagano udari laktom pod rebra i kaže: “Bit ćeš ti duhovit kad ti sprašim ovaj sladoled za vrat!”

On ju samo nježno poljubi u čelo i pomisli: “Kako je malo potrebno za istinsku radost.”

Ostali su još neko vrijeme u šutnji razmišljajući kako im se čini da se odavno poznaju i da se možda već stvarno vole.

Vratili su se u svoje grupe taman kako je bilo dogovoreno i susret se nastavio predviđenim tokom.

Tih dana su upoznali mnogo novih ljudi, vjerojatno i nekih budućih pravih prijatelja. Alojz je na misama ponosno slušao blagi zvuk violončela koji je njegova draga svirala, a ona je tokom rada po grupama svako malo pogledavala prema njegovoj grupi kojoj je on redovito nešto važno turnaćio mašući rukama kao onaj Japanac iz onog kung-fu filma.

Vrijeme na Trsatu je prohujalo brzinom ptice trkačice. Neuhvatljivo.

Stvari su se ponovo našle u torbama, škola u kojoj se spavalо je ponovo izgledala kao škola, a naši junaci su zauzeli isto mjesto u busu. I onda istim putem nazad.

Noć je polako padala, autobus se klimavo približavao Ladanjskom, a čak i najuporniji gitaristi iz autobusa su pospremili trzalice. Nadalina se naslonila na Alojzovo rame i drijemala, a on se samo s vremenom na vrijeme nekontrolirano iskessio sjetivši se onog simpatičnog buce iz Virke i njegovih urnebesnih šala.

B. B.